

Психологічний портрет бухгалтера

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
КООПЕРАТИВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ІНСТИТУТ**

- **Бухгалтерський облік** – це не лише універсальна мова бізнесу, а й мистецтво, уся краса якого не завжди очевидна сторонньому спостерігачу.

○ **Бухгалтер** – особистість, яка вміє ставити життєві цілі і досягати їх; продуктивно розпоряджається своїм часом; уміє вирішувати не лише робочі, а й особисті справи; може достойно вирішувати конфліктні ситуації, правильно реагувати на стрес.

- **Бухгалтер** – це ерудит фінансів, економіки, юриспруденції, який мовою активів та пасивів досконало і без фальші виконує бухгалтерську симфонію.

**Щодо психологічного типу особистості,
то за класифікацією К. Юнга маємо два
типи:**

екстраверти (не схильні до роздумів, аналізу,
люблять спілкування і життєві задоволення);

інтроверти (тип людей, які живуть «у собі», не
потребують постійного отримання енергії від інших,
їм притаманна самотність, філософствування,
колекціонування, порядок).

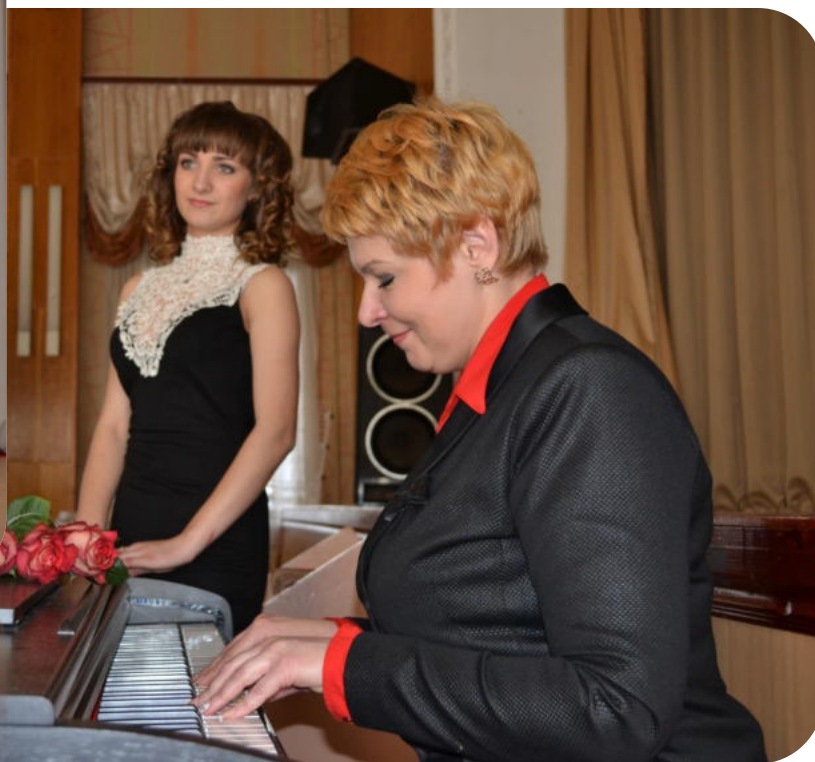
- Водночас, цікавими виглядають висновки, отримані під час проведення глибинних біографічних інтерв'ю із п'ятьма представниками цієї професії, які дозволяють стверджувати, що наявність значного навантаження за основним місцем роботи поєднується із певним хобі або додатковим заняттям, яке також приносить прибуток. Зокрема, у нашому дослідженні (газета «Студентський калейдоскоп ХКТЕІ») це:

- Отримання наукового ступеня двома із п'яти респондентів (кандидатів економічних наук) та, відповідно, викладання у ВНЗ;

- Творчі захоплення – гра на фортепіано, заняття вокалом, суміжний вид діяльності – реєстратор шлюбів

- Започаткування, окрім основного місця роботи, власної підприємницької діяльності (аудиторська фірма, торговельне підприємство)

○ *Захоплення туризмом*

Також виокремлюють такі
типи особистості, як:

- адміністратор;
- консерватор/хранитель.

Для бухгалтерів кращим є тип консерватора, який характеризується такими якостями:

- особисті – спокій, стриманість, пунктуальність, впевненість, почуття відповідальності;
- комунікативні – хранитель традицій, вимогливість до себе та до інших.

Продовжуючи про особисті особливості, зазначимо про чотири типи груп бухгалтерів:

Червоний – потужна енергетика, прагнення до успіху, самостійність, незалежність, спонтанність поведінки, відвертість у висловлюванні почуттів.

Зелений – цілеспрямованість, наполегливість, постійність переконань, логічність мислення, критичний аналіз, відповідальність, акуратність.

Жовтий – відсутність послідовності та планування в діях, словах, нестійкість інтересів, нетерпеливість, потреба в постійному спілкуванні, прагнення до нового.

Синій – потужна енергетика, прагнення до успіху, самостійність, незалежність, спонтанність поведінки, залежність працездатності від настрою та ситуації.

**З психологічного погляду також
виокремлюють сім психологічних типів
бухгалтерів:**

- ☐ **бухгалтер поневолі;**
- ☐ **прогресивний;**
- ☐ **молодий;**
- ☐ **самотній вовк;**
- ☐ **топ-менеджер;**
- ☐ **віслюк;**
- ☐ **два в одному.**

Кожний психологічний тип бухгалтера зіставляється з психологічним типом інспектора:

Тип бухгалтера/ тип інспектора	Коник	Ідейний	Діва	Чиновник	Випускник	Ветеран	Кар'єрист
Поневолі	+	-	+/-	+/-	+/-	+/-	-
Прогресивний	+/-	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-
Молодий	+/-	+/-	+	+/-	+	-	+/-
Самотній вовк	-	-	-	-	-	-	-
Топ-менеджер	+/-	+	+	+	+/-	+	+/-
Віслюк	+		-	-	-	-	+/-
Два в одному	+	+	+	+	+	+	+/-

Вісім типів інтелекту, розподілені на чотири пари за М.А. Холодною:

- **загальний** (успішність різних видів інтелектуальної діяльності – наукової) і **частковий** (успішність в одному виді – оволодіння спеціальними навиками);
- **ковергентний** (одна правильна відповідь – досягнення поставленої мети) і **дивергентний** (багато правильних відповідей – постановка альтернативних цілей);
- **репродуктивний** (відтворення засвоєного матеріалу – актуалізація інформації) і **продуктивний** (виявлення співвідношень і зв'язків – передача інформації по-новому);
- **кристалізований** (рівень вербальних функцій – накопичення і систематизація інформації) і **поточний** (рівень невербальних функцій – оперативна переробка інформації).

Відповідно до типів інтелекту бухгалтерів розглянемо об'єкти бухгалтерського обліку:

Засоби як факти стану	Тип інтелекту бухгалтера	Джерела засобів Як факти стану
Капіталізовані витрати (витрати майбутніх періодів).	Вербальний Охоплює сферу слів: спілкування, листування, читання і сприймання	Фонди (статутний, додатковий, амортизаційний, спеціальний)
Фінансові вкладення Відкладенні податкові активи	Логічний охоплює сферу роздумів, свідомо керованого мислення і деяких аспектів вирішення проблем	Резерви.
Основні засоби.	Візуальний Охоплює сферу бачення і візуальних образів	Стійкі пасиви (позики і кредити.)
Матеріальні засоби	Фізичний Охоплює сферу тіла, координації, спритності і набуття фізичних навичок	Доходи майбутніх періодів.
Грошові засоби	Творчі Охоплює сферу оригінальності, новачій, осяянь і генерацій нових ідей	Відкладенні податкові обов'язки
Нематеріальні активи. Умовні активи.	Емоційний Охоплює сферу почуттів, як власних, так і почуттів інших людей, включно всі внутрішні та міжособистісні взаємостосунки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) Прибуток (збиток) за певний період часу. Умовні обов'язки.
Засоби в розрахунках (дебіторська заборгованість)		Позикові (притягненні) Засоби (кредиторська заборгованість)

У бухгалтера разом з його професійною діяльністю розвиваються наступні особисті якості:

- цілеспрямованість,
- наполегливість,
- систематизація інформації,
- об'єктивність життєвих поглядів,
- стійкість інтересів,
- єдине дотримання принципів,
- відстоювання власного погляду,
- прямолінійність,
- практичність,
- організованість,
- відповідальність,
- акуратність,
- здатність долати велику кількість перешкод заради домінуючої ідеї.

Варто зазначити про гнучкість психіки, у відповідності до професії. Розрізняють:

- сильний/слабкий тип нервової системи;
- врівноважений / неврівноважений тип НС;
- активний тип нервової системи;
- інертний (пасивний) тип НС.

Для професії бухгалтера найкраще підходять люди із сильним, врівноваженим типом нервової системи.

К. А. Сухотіна виокремлює 12 основних потреб бухгалтерів:

1. Потреба у високій заробітній платі та матеріальній винагороді.
2. Потреба у хороших умовах роботи і комфортній обстановці, що оточує.
3. Потреба у чіткій структурованості роботи.
4. Потреба у соціальних контактах.
5. Потреба формувати і підтримувати довготривалі, стабільні взаємовідносини.
6. Потреба у «завоюванні» взаєморозуміння та визнання від інших.
7. Потреба ставити перед собою високі цілі та досягати їх.
8. Потреба впливати на інших, прагнення керувати іншими, прагнення конкуренції з гарантованим виграшем.
9. Потреба у різноманітності та змінах, необхідність перебувати у стані готовності до певної дії.
10. Потреба бути креативним, зацікавленим у всьому, що відбувається.
11. Потреба у самовдосконаленні.
12. Потреба в цікавій, суспільно-корисній роботі

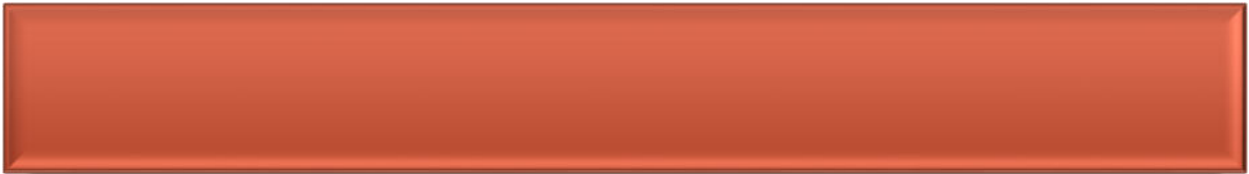
Сутністю психологічного портрету бухгалтера є те, що

бухгалтер думає виключно
категоріями своєї професії та разом з
цим існують якості особистості, які
сприяють і заважають ефективності
професійної бухгалтерської діяльності.

До якостей, що підсилюють ефективність праці бухгалтера належать: високий рівень математичних здібностей, здатність аналізувати, синтезувати, узагальнювати отриману інформацію, добре розвинена концентрація, стійкість та переключення уваги, відповідні мнемонічні здібності (розвиток короткотривалої та довготривалої пам'яті), здатність довгий час займатися одноманітною роботою (схильність до роботи з документами та цифрами); високий рівень стійкості до шумів, звуків, технічна підготовка (навики роботи за персональним комп'ютером), а також посидючість, терплячість, педантизм у роботі, чесність, акуратність, справедливість, емоційно-психічна стійкість (здатність до самоконтролю).

До якостей, що заважають ефективність професійної діяльності бухгалтера належать: відсутність математичних та аналітичних здібностей, швидка втомлюваність, неуважність, розсіяність, відсутність задатків до роботи з цифрами, недисциплінованість, відсутність морально-етичних норм.

Бухгалтеру в межах колективу необхідно вміти:

організовувати групову роботу, уміння делегувати повноваження, вміння розпізнавати конфлікти, регулювати їх, переводячи у конструктивне русло; вміння розпізнавати маніпуляції і адекватно на них реагувати, стійкість до стресів. Уміння точно відчувати свій внутрішній стан, баланс між особистими потребами та робочими обов'язками. Важливе значення становить адекватна самооцінка (без заниження і без завищення), прийняття себе таким (-ою), яким (-ою) ви є. Невід'ємним компонентом роботи бухгалтера є уміння прогнозувати, що ґрунтується на професійних компетенція, які має отримати студент.

Дякуємо за увагу!!!

Автор:

студентка напряму підготовки «Облік і аудит»
факультету економіки та маркетингу
Пирог Анна Вікторівна

Науковий керівник:

викладач кафедри суспільних дисциплін,
практичний психолог
Кирилюк Юлія Миколаївна